

บทที่ 2

แนวคิดเรื่องเพศวิถี

แนวคิดเรื่องเพศวิถีมีความสำคัญอย่างมากต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ซึ่งถือเป็นประเด็นหนึ่งในการศึกษาด้านอภิปรัชญา (Metaphysic) กล่าวได้ว่า คำอธิบายเรื่องเพศวิถีเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะช่วยเติมเต็มภาพเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ให้สมบูรณ์ขึ้น และยังมีส่วนสัมพันธ์ต่อแนวคิดในด้านจริยศาสตร์ (Ethics) ที่ว่าด้วยการพิจารณาในเชิงคุณค่า อันจะเกี่ยวข้องกับเกณฑ์การตัดสินวิถีแห่งเพศว่าควรจะดำเนินไปอย่างไร ทั้งนี้ การค้นหาความหมายในเรื่องเพศวิชานั้นมีแนวคิดที่เกี่ยวข้องและต้องทำความเข้าใจ คือ แนวคิดเรื่องเพศสรีระ และแนวคิดเรื่องเพศภาวะ ซึ่งการพิจารณาแนวคิดดังกล่าวจะเป็นการปูพื้นความเข้าใจในการเรียนรู้เรื่องเพศวิถีได้อย่างรอบด้าน

2.1 เพศสรีระ: ความหมายในเชิงชีววิทยา

เพศสรีระ เป็นคำที่มีความหมายในเชิงชีววิทยา หมายถึง เพศในทางกายภาพที่กำหนดจากลักษณะพื้นฐานทางร่างกายซึ่งเป็นธรรมชาติโดยกำเนิดของมนุษย์ ในเบื้องต้นมนุษย์จะถูกระบุว่าเป็นเพศหญิงหรือเพศชายโดยขึ้นอยู่กับอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอก อวัยวะสืบพันธุ์และเครื่องหมายทางเพศอื่นๆจะถูกกำหนดโดยโครโมโซม คู่โครโมโซมที่กำหนดลักษณะทางเพศคือ โครโมโซม X และ Y ซึ่งโครโมโซม X คือโครโมโซมสำคัญที่ตัวอ่อนจะต้องมี ส่วนการปรากฏหรือการขาดหายไปของโครโมโซม Y จะเป็นตัวบ่งชี้ว่าตัวอ่อนจะพัฒนาไปเป็นเพศชายหรือเพศหญิง นั่นคือเพศหญิงมีโครโมโซม XX ส่วนเพศชายโครโมโซมจะเป็น XY (Wood, 2005, pp. 19-20)

การศึกษาวงศ์วิทยาศาสตร์ได้ค้นพบว่าความแตกต่างทางพันธุกรรมระหว่างเพศหญิงและเพศชายนั้นมีความแตกต่างกัน 1% ตัวเลขนี้เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญเพราะเป็นความต่างที่เกือบเท่ากับ ความแตกต่างของมนุษย์กับลิงที่มีตัวเลขมากกว่าเพียงเล็กน้อยคือ 1.5% นั่นเท่ากับว่ามนุษย์มีลักษณะพันธุกรรมที่แตกต่างกัน 2 ชุด ชุดหนึ่งเป็นของผู้หญิง และอีกชุดเป็นของผู้ชาย (เสาวนีย์ พิสิฐานุสรณ์, 2548) การเปรียบเทียบความแตกต่างทางพันธุกรรมในการค้นพบนี้แสดงให้เห็นว่าความ

แตกต่างทางพันธุกรรมระหว่างเพศหญิงและเพศชายเป็นเรื่องที่ไม่ควรมองข้าม แม้จะแตกต่างกันเพียง 1% แต่ก็มีความต่างอย่างมีนัยสำคัญ เพราะลักษณะทางพันธุกรรมที่ประกอบด้วยโครโมโซม XX หรือ XY ดังกล่าวมีอิทธิพลต่อกระบวนการพัฒนาของร่างกายมนุษย์ ที่ส่งผลให้แต่ละคนมีฮอร์โมนที่ไปกระตุ้นการทำงานของร่างกายแตกต่างกัน บางคนมีฮอร์โมนเอสโตรเจนที่เป็นฮอร์โมนของเพศหญิง ส่วนบางคนมีฮอร์โมนเทสโทสเตอโรนซึ่งเป็นของเพศชาย (Weeks, 1997, pp. 53-54)

2.1.2 ความแตกต่างทางสรีระกับทวารทั้ง 6 ของหญิง - ชาย

ในวงการวิทยาศาสตร์ การแพทย์ และจิตวิทยาต่างยอมรับกันว่าประสาทสัมผัสหรือทวารทั้ง 6 ของเพศหญิงมีประสิทธิภาพมากกว่าเพศชาย ทวาร 6 ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ซึ่งเป็นช่องทางในการเปิดรับความเป็นไปของโลกแห่งสสาร ปราบกฎการณ์จากโลกภายนอกกระตุ้นผัสสะของมนุษย์ก่อให้เกิดรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส และเมื่อเข้าสู่ร่างกายผ่านสมองก็เกิดเป็นความรู้สึกนึกคิดตามมา โดยเฉพาะเพศหญิงที่ทวารทั้ง 6 รับสัมผัสได้ไวกว่าเพศชายถึงประมาณ 3 เท่าตัว สม สุจิรา (2550, น. 11-100) ได้อธิบายประสาทสัมผัสทางทวารทั้ง 6 ไว้ดังนี้

1) ตา เป็นทวารแรกที่ถูกสร้างขึ้นหลังการปฏิสนธิในครรภ์มารดา และเป็นทวารที่ถูกใช้มากที่สุดในการรับรู้ทวารทั้งหมดภายหลังมนุษย์คลอดออกมา ตาของเพศหญิงและเพศชายจะมีประสิทธิภาพต่างกันมาก ดวงตาของเพศหญิงจะเห็นในมุมมองที่กว้างกว่าเพศชายทำให้ในการมองแม้เพียงครั้งเดียว เพศหญิงจะเห็นรายละเอียดได้ทั้งหมด ดังเช่นการเปิดตู้เย็น ผู้หญิงจะสามารถเห็นสิ่งของภายในตู้เย็นทั้งหมดโดยไม่ต้องเคลื่อนตู้เย็น ขณะที่ผู้ชายจะต้องผงกศีรษะขึ้นลงเพื่อมองหาสิ่งของ และบางครั้งมักจะหาไม่เจอ อีกทั้งตาของเพศหญิงยังสามารถมองเห็นสีส้มได้กว่า 200 เฉดสี แต่เพศชายแยกได้ไม่ถึง 70 เฉดสี ฉะนั้น เพศหญิงจึงสะดุดตากับการมองเห็นสีส้มเป็นอย่างมาก เรื่องของการแต่งกายและเครื่องประดับต่าง ๆ จึงอยู่ในความสนใจของผู้หญิงมากกว่า

2) หู เป็นทวารแรกที่เปิดรับความเป็นไปภายนอกตั้งแต่ออยู่ในครรภ์มารดา ธรรมชาติได้สร้างหูของเพศหญิงให้มีประสิทธิภาพสูงกว่าหูของเพศชายนับตั้งแต่เป็นทารก หูของทารกเพศหญิงจะสามารถแยกเสียงของมารดาจากเสียงผู้หญิงอื่นได้ทันที ขณะที่ทารกเพศชายจะยังคงสับสนอยู่ อีกทั้งความสามารถในการฟังจะสัมพันธ์กับความสามารถในการพูด เพราะขณะพูดเราจะได้ยินเสียงของตนเอง และมีระบบประสาทเชื่อมโยงไปที่สมองส่วนควบคุมการพูด ดังนั้น เมื่อหูของเพศหญิงมีประสิทธิภาพมากกว่า ในวัยหัดพูดเด็กผู้หญิงจึงพูดได้ไวกว่าเด็กผู้ชาย รวมทั้งยังสังเกตได้ว่า โดย

เฉลี่ยในหนึ่งวัน ผู้หญิงจะเป็นเพศที่พูดมากกว่าเพศชายประมาณ 3 เท่า ด้วยอัตราเร็วในการพูดที่สูงกว่า 2 เท่า ทั้งนี้เพราะประสิทธิภาพในการฟังที่ดีกว่านั่นเอง

3) จมูก ก็เช่นกันเพศหญิงมีจมูกที่ไวต่อกลิ่นมากกว่าเพศชาย จมูกผู้ชายจะแยกแยะกลิ่นได้ประมาณ 2,000 กลิ่น แต่สำหรับผู้หญิงสามารถบอกความแตกต่างของกลิ่นได้มากถึง 4,000 ชนิดของกลิ่น ทั้งนี้เพราะประสิทธิภาพของสมองในการแปลกลิ่นต่างกัน เพศหญิงมีสมองส่วนรับกลิ่นที่พื้นที่กว้างกว่าเพศชาย อีกทั้ง ฮอร์โมนเอสโตรเจนในเพศหญิงยังช่วยให้เซลล์รับกลิ่นทำงานดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงตกไข่ซึ่งฮอร์โมนขึ้นสูงสุดประสิทธิภาพในการรับกลิ่นจะเพิ่มขึ้นไปอีก จากประสิทธิภาพที่สูงกว่านี้กลิ่นจึงเป็นปัจจัยหนึ่งในการตัดสินใจเลือกคู่ครองของผู้หญิง

4) ลิ้น เป็นกล้ามเนื้อที่แข็งแรงที่สุดในร่างกายของมนุษย์ และเป็นอวัยวะที่โตเต็มวัยเร็วที่สุด สังเกตได้จากเด็ก ๆ ลิ้นมักจะค้ำปากเมื่ออายุแปดขวบเพราะช่องปากขยายตามลิ้นไม่ทัน ลิ้นยังเป็นอวัยวะรับสัมผัสแรกที่ตอบสนองความต้องการด้านพื้นฐานของมนุษย์ และเช่นเดียวกันลิ้นของเพศหญิงจะมีความหลากหลายในการลิ้มรสชาติสูงกว่าเพศชาย ซึ่งความหลากหลายนี้เองที่ทำให้นักปรุงอาหารที่มีชื่อเสียงส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย เพราะผู้หญิงจะยึดติดที่รายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ มากเกินไป

5) กาย เป็นฐานที่ตั้งของทวารอื่น ๆ ทั้งหมด เป็นส่วนที่รับสัมผัสจากวัตถุแล้วส่งข้อมูลไปสู่ใจ ประสาทสัมผัสทางกายเป็นผัสสะเพียงหนึ่งเดียวที่ทำให้เราคิดว่าสรรพสิ่งมีอยู่จริง เพราะเป็นทวารที่รับรู้วัตถุได้อย่างเด่นชัดที่สุด ทั้ง ๆ ที่กายสัมผัสก็ยังเป็นสิ่งมายา ดังเช่นการลองเอามือข้างหนึ่งแช่ในน้ำร้อน และอีกข้างหนึ่งแช่ในน้ำเย็น หลังจากนั้นสักครู่ให้เอามือทั้งสองข้างแช่ลงในน้ำธรรมดาบนภาชนะเดียวกัน มือที่เคยแช่ในน้ำร้อนจะบอกว่าเย็น ส่วนมือที่เคยแช่ในน้ำเย็นจะบอกว่าร้อนแม้ทั้งสองข้างจะอยู่ในน้ำที่อุณหภูมิเดียวกัน ผิวหนังชั้นนอกของเพศหญิงบอบบางกว่าเพศชายและมีเส้นประสาทมากกว่า เพศหญิงจึงรับรู้อารมณ์ความรู้สึกผ่านทางกายสัมผัสได้ไวกว่าผู้ชายอย่างน้อย 3 เท่าตัว ดังนั้นจึงจะเห็นการเดินจงมือกันในกลุ่มเพื่อนผู้หญิงอยู่เป็นประจำ แต่จะไม่ค่อยพบในกลุ่มเพื่อนผู้ชาย ทั้งนี้เพราะเพศหญิงสามารถสื่อความรู้สึกถึงกันและกันผ่านการสัมผัสได้ชัดเจนกว่าเพศชาย ถึงแม้ว่าประสิทธิภาพของประสาทสัมผัสทางกายของเพศชายจะดีกว่าเพศหญิง แต่ส่วนใหญ่ระบบประสาทสัมผัสทางกายกลับไปรวมกันสูงสุดบริเวณอวัยวะสืบพันธุ์ ทำให้กิลเลสทางด้านกามราคะของผู้ชายสูงมาก แม้แต่พระที่บรรลุนิเวศน์แล้วก็ยังตัดกิเลสนี้ไม่หมด

6) ใจ ในความหมายเชิงชีววิทยานั้นเชื่อว่าเป็นกระบวนการทำงานของสมอง การทำงานของสมองเพศหญิงต่างจากเพศชายอย่างเห็นได้ชัด ผู้ชายจะใช้สมองซีกซ้ายเป็นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นสมองส่วนเหตุผล แต่ผู้หญิงจะใช้สมองส่วนซีกขวาซึ่งเป็นส่วนของอารมณ์ความรู้สึก ดังนั้น ผู้หญิง

จะสะท้อนใจ มีอารมณ์ความรู้สึกมากกว่าผู้ชาย เมื่อประสาทสัมผัสทั้ง 5 ถูกกระทบ คลื่นประสาทจะส่งไปตีความในสมองซีกขวาของผู้หญิง ทำให้อารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจะลึกซึ้งกว่าผู้ชาย อีกทั้งสมองซีกขวาของเพศหญิงจะพัฒนาได้เร็วกว่าเพศชาย ทำให้มีความสามารถทางด้านภาษา การพูด การอ่าน และความจำดีกว่า

ขณะที่นักวิทยาศาสตร์หลายคนเชื่อว่ากลไกของร่างกายมนุษย์ขับเคลื่อนไปด้วยการทำงานของสมองที่คอยควบคุมและสั่งการอวัยวะส่วนต่างๆ แต่สำหรับทัศนะแบบจิตนิยมยังมีอีกสิ่งหนึ่งที่เป็นศูนย์การรับรู้ และสามารถควบคุมทวารอื่น ๆ ได้ นั่นคือ จิต (สม สุจิรา, 2550, น. 103-110) ซึ่งถือเป็นความจริงอีกสิ่งหนึ่งของมนุษย์นอกเหนือไปจากร่างกาย และเป็นสิ่งที่บังคับร่างกายให้เคลื่อนไหวไปตามความต้องการของมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความรู้สึกนึกคิด มีอารมณ์ เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และรับรู้รสกลิ่นเสียงสัมผัสที่มีอยู่ในโลกได้ (วิทย์ วิศเวทย์, 2542, น. 57) จิตกับสมองจึงเป็นคนละส่วนกันแต่ทำงานประสานสอดคล้องกัน

อย่างไรก็ตาม เจื่อนใจทางชีววิทยาไม่ได้เป็นบทสรุปสำหรับคุณลักษณะของเพศหญิงและเพศชายเสมอไป การศึกษาลักษณะทางชีวภาพพื้นฐานของพฤติกรรมมนุษย์ได้ข้อค้นพบใหม่เกี่ยวกับฮอร์โมนของมนุษย์และพฤติกรรมทางเพศที่ชี้ให้เห็นว่า ระดับฮอร์โมนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์นั้นง่ายต่อการเปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นอย่างมาก จากการทดสอบพบว่าผู้ชายจำนวนมากมีพฤติกรรม “เหมือนผู้หญิง” และมีความหลากหลายเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพมากกว่าที่คิด ตัวอย่างเช่น ในหมู่ผู้ชายชาวบาห์ลีเมื่อเทียบกับผู้ชายชาวตะวันตก จะมีหน้าอกใหญ่ไม่มีขนตามตัว มีการแสดงออกทางอารมณ์คล้ายผู้หญิง เช่น ร้องไห้ในที่สาธารณะได้ตรงข้ามกับผู้หญิงชาวบาห์ลีที่มีสะโพกแคบหน้าอกเล็ก มาตรฐานของความเป็นหญิง-ชายจึงไม่มีผลแน่นอนขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมและค่านิยมทางสังคมที่แตกต่างกัน ความเชื่อที่ว่าความแตกต่างทางสรีระร่างกายเป็นตัวกำหนดสถานภาพและบทบาทหน้าที่ของหญิงและชาย จึงเป็นความคิดที่คับแคบและไม่เพียงพอต่อการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางเพศของมนุษย์ (ปราณี วงษ์เทศ, 2544, น. 9-10)

2.2 เพศภาวะ: ความหมายโดยสังคัม

คำว่า เพศภาวะ เป็นคำที่นักสตรีนิยมนำมาใช้เพื่อชี้ให้เห็นภาวะทางเพศที่แตกต่างจากเพศสรีระ เพื่อเน้นย้ำให้แยกแยะได้ว่าภาวะทางเพศแบบไหนเป็นสถานะธรรมชาติ สถานะแบบใดคือสิ่งประดิษฐ์สร้างทางสังคม (Social invention)

เพศภาวะ หมายถึง ภาวะที่แตกต่างกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชายซึ่งมนุษย์เป็นผู้กำหนด และไม่ได้เป็นภาวะที่ตายตัวแต่มีคุณสมบัติที่ผันแปรไปตามบริบททางวัฒนธรรมและเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์ (สุชาดา ทวีสิทธิ์, 2547, น. 3-6) ภาวะความเป็นหญิงและความเป็นชายของมนุษย์จึงเป็นผลจากการปลูกฝังกล่อมเกลา โดยสังคมวัฒนธรรมหรือในแง่มุมที่ไม่ใช่เรื่องธรรมชาติ (ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์, 2550) อีกทั้งเพศภาวะยังเป็นแนวคิดที่ซับซ้อนกว่าเพศสรีระ เพราะไม่ใช่ทั้งสภาวะโดยกำเนิดและสภาวะที่ตายตัว วิธีหนึ่งที่จะทำให้เข้าใจเรื่องเพศภาวะได้ ก็คือ ความคิดที่ว่า มนุษย์เรียนรู้อะไรเกี่ยวกับความเป็นเพศ เนื่องจาก มนุษย์เกิดมาเป็นหญิง/ชาย แต่มนุษย์เรียนรู้ที่จะมีความเป็นหญิง/ชาย เพศภาวะจึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับภาวะร่างกายที่ธรรมชาติสร้าง แต่ขึ้นอยู่กับความเชื่อและค่านิยมของสังคม (Wood, 2005, p. 22)

การศึกษาของ Thomas Laqueur ได้ชี้ให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อสรีระร่างกายของมนุษย์เกิดขึ้นในช่วงศตวรรษที่ 18 ก่อนหน้านั้นร่างกายในการรับรู้ของคนทั่วไปเป็นร่างกายที่ไม่มีเพศ ร่างกายของเพศหญิงและเพศชายถือว่าไม่ได้แตกต่างกัน ร่างกายผู้หญิงมีทุกอย่างที่ร่างกายผู้ชายมีเพียงแต่มีแบบแผนการจัดวางอวัยวะที่ไม่เหมือนกัน แม้ว่าร่างกายของผู้ชายจะถูกใช้เป็นที่บรรทัดฐาน และผู้หญิงจะถูกมองว่าด้อยกว่าผู้ชาย แต่ความด้อยกว่านี้ก็ไม่ได้มีที่มาจากร่างกาย แต่มาจากการเป็นผู้ให้และผู้รับความหมายทางสังคม จนในคริสต์ศตวรรษที่ 18 ความแตกต่างระหว่างเพศหญิงและเพศชายถูกจัดแบ่งแยกอย่างชัดเจน โดยอาศัยลักษณะทางกายวิภาคและสรีรวิทยา ก่อให้เกิดความแตกต่างในลักษณะคู่ตรงข้ามซึ่งเป็นวิธีคิดแบบตะวันตก เช่น ผู้หญิง/ผู้ชาย ความเป็นพ่อ/ความเป็นแม่ เข้มแข็ง/อ่อนแอ เหตุผล/อารมณ์ วัฒนธรรม/ธรรมชาติ เป็นต้น

ทั้งนี้ การเปลี่ยนทัศนคติเกี่ยวกับร่างกายดังกล่าวเป็นผลมาจากความคิดในยุครู้แจ้ง (enlightenment) ที่เชื่อว่า “มนุษย์ทุกคนมีสิทธิอันมีอาจล่วงละเมิดได้ที่เท่าเทียมกันมาแต่กำเนิด” ทำให้เกิดข้อสงสัยในความคิดเกี่ยวกับร่างกายที่เคยมีมาว่า หากร่างกายของหญิง -ชายไม่แตกต่างกัน ทำไมในโลกความเป็นจริงผู้หญิงจึงถูกรอบงำ และตกอยู่ใต้อำนาจของผู้ชาย คำถามนี้นำมาสู่คำอธิบายสถานะและบทบาททางสังคมของหญิง-ชายว่าเป็นผลมาจากความแตกต่างทางชีวภาพของมนุษย์ (สายพิณ สุพุทธมงคล, ปรีตดา เฉลิมเผ่า กอนันตกุล, พรรณราย โอสถาภิรัตน์, และสุคนธ์ วิสุทธิลักษณ์, 2541, น. 20-22) และคำอธิบายนี้ทำให้เกิดการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศสรีระที่เป็นเรื่องธรรมชาติและเพศภาวะซึ่งเป็นเรื่องทางวัฒนธรรมในฐานะที่มีพื้นที่ความหมายคาบเกี่ยวกัน

2.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติและวัฒนธรรม

ข้อถกเถียงในการพิจารณาเรื่องเพศของมนุษย์เกิดขึ้นจากการที่ฝ่ายหนึ่งเห็นว่าลักษณะทางวัฒนธรรมเป็นลักษณะที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางชีววิทยาที่เป็นธรรมชาติของมนุษย์ จึงเป็นวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับธรรมชาติของมนุษย์ ส่วนอีกฝ่ายหนึ่งกลับเห็นว่าลักษณะทางวัฒนธรรมไม่ได้เกี่ยวข้องกับลักษณะทางชีววิทยา หรือหากจะเกี่ยวก็จะเป็นเรื่องที่สามารถแก้ไขให้เป็นในแบบที่ตนเห็นว่าดีกว่า ถูกต้องกว่าได้ เช่น ฝ่ายหนึ่งเห็นว่าความอ่อนแอของผู้หญิงเป็นผลมาจากโครงสร้างทางกาย ผู้หญิงจึงควรอยู่ในความดูแลคุ้มครองของผู้ชาย แต่อีกฝ่ายเห็นว่าผู้ชายอ้างความอ่อนแอทางโครงสร้างทางกายของผู้หญิงมากเกินไปทำให้ผู้หญิงกลายเป็นทาส และสิ่งเหล่านี้ควรเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะในปัจจุบันที่ความเข้มแข็งหรืออ่อนแอทางกายไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตเช่นสังคมสมัยก่อน

อีกประเด็นที่ปรากฏจากการถกเถียงดังกล่าว คือ ลักษณะทางชีววิทยาและลักษณะทางวัฒนธรรมนั้นสัมพันธ์กันในลักษณะที่สังคมกำหนดวัฒนธรรม และวัฒนธรรมเกิดขึ้นในสังคมตามสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคม ลักษณะการไว้เล็บเป็นตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ในเรื่องดังกล่าว เล็บเป็นลักษณะทางชีววิทยาของคน แต่การไว้เล็บหรือการตัดเล็บเป็นเรื่องของวัฒนธรรม เพราะเป็นเรื่องที่สังคมสร้างหรือยอมรับ สังคมสมัยหนึ่งการไว้เล็บอาจเป็นสิ่งที่ไม่ดี ขณะที่สมัยหนึ่งกลับเป็นกระแสที่ผู้คนนิยมเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิต เช่น ในสังคมเกษตรกรรมการไว้เล็บยาวเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม เพราะต้องใช้มือในการทำงานต่างๆ การไว้เล็บยาวนอกจากจะไม่สะดวกแล้วยังอาจทำให้เกิดความทรมานจากเล็บที่งอกขาดได้ แต่ในสังคมเมืองที่วิถีชีวิตและการทำงานไม่จำเป็นต้องใช้แรงงานมากนัก ทั้งยังมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ ผู้คนจึงสามารถไว้เล็บยาว ตกแต่งและแต่งแต้มสีสันได้หลากหลาย จนถือเป็นความนิยมอย่างหนึ่งที่เห็นวดังาม (ปรีชา ช้างขวัญยืน, 2541, น. 28-29)

ยิ่งในสังคมปัจจุบันความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีทำให้มนุษย์มีทางเลือกกว่าจะมีร่างกายแบบไหน และสามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ควบคุมร่างกายได้อย่างไม่เคยเป็นมาก่อน เช่น การทำศัลยกรรมที่ช่วยให้ผู้หญิงและผู้ชายมีความเป็นหญิงและความเป็นชายได้มากขึ้น (สายพิณ ศุภุทธมงคล และคนอื่นๆ, 2541, น. 16) โดยเฉพาะในกลุ่มเพศทางเลือกที่สามารถเข้าไปจัดการกับสรีระร่างกายให้มีลักษณะตรงตามเพศที่ตนต้องการได้มากขึ้น การกระทำเหล่านี้ทำให้เส้นแบ่งระหว่างร่างธรรมชาติและร่างทางสังคมพร่าเลือนไป แต่ก็เป็นภาพสะท้อนที่ทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างกันได้อย่างดี

2.2.2 ทศนะโต้แย้ง “ความจริง” เรื่องเพศสรีระที่กำหนดเพศภาวะ

แม้ว่าปัจจัยทางชีววิทยาจะก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างเพศหญิงและเพศชาย โดยเฉพาะความแตกต่างที่เป็นความจริงสากลและแสดงให้เห็นชัด นั่นคือ การสืบพันธุ์ที่ผู้หญิงต้องตั้งครรรภ์ คลอดบุตร และให้นมลูก ประกอบกับความแตกต่างทางทวารทั้ง 6 ที่มีรายละเอียดซับซ้อนยิ่งกว่า แต่ในทัศนะของนักปรัชญาบางท่าน ได้ชี้ให้เห็นว่าแม้ทั้งสองแนวคิดจะสัมพันธ์กัน แต่ก็เป็นส่วนที่แยกจากกัน และไม่จำเป็นต้องมีความหมายที่เกี่ยวข้องกันเสมอไป โดยสามารถแบ่งกลุ่มนักปรัชญาที่มีทัศนะแตกต่างกัน ได้ดังนี้

2.2.2.1 ทศนะแบบเป็นกลาง Plato (427-347 ก่อน ค.ศ.) นักปรัชญากรีกคนสำคัญที่มีอิทธิพลต่อปรัชญาตะวันตกเป็นอย่างมาก ในงานเขียน Republic เพลโตได้เสนอทัศนะเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ไว้ว่าธรรมชาติโดยกำเนิดของมนุษย์เป็นตัวกำหนดขอบเขตพัฒนาการความสามารถของแต่ละคน แต่สภาพแวดล้อม การเลี้ยงดูบ่มเพาะ และการศึกษาที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพนั้นเช่นเดียวกัน (สุภักวดี อมาตยกุล, 2546, น. 41)

ในความคิดของเขาความเท่าเทียมกันทางเพศจึงเป็นสิ่งที่มิได้และควรจะให้มิ เพราะเขาเชื่อว่าธรรมชาติที่แท้จริงหรือธรรมชาติดั้งเดิมของหญิงและชายนั้นเท่ากัน แต่ก็มีข้อแตกต่างกันอยู่บ้าง นั่นคือ ความจริงที่ว่าในการให้กำเนิด ผู้ชายเป็นฝ่ายกระทำและเป็นฝ่ายได้บุตร ขณะที่ผู้หญิงเป็นฝ่ายอุ้มท้อง แต่ถึงจะเป็นเช่นนี้เขาก็เห็นว่าความแตกต่างอันเนื่องมาจากข้อเท็จจริงของความแตกต่างทางสรีระไม่ได้เป็นเหตุผลหรือข้ออ้างที่ทำให้ผู้หญิงต้องได้รับการศึกษาที่ต่างจากผู้ชาย โดยเฉพาะหากมองในส่วนของธรรมชาติที่ถือเป็นพรสวรรค์แล้ว ยิ่งไม่ใช่ข้ออ้างที่จะบอกได้ว่าผู้หญิงค้อยกว่าผู้ชาย เพราะพรสวรรค์เป็นสิ่งที่มิกันในทั้งสองเพศ ฉะนั้น งานใดที่เป็นงานของผู้ชายก็เป็นงานของผู้หญิงได้เช่นเดียวกัน (ลักษณะวัต เจริญพงศ์, 2544, น. 47)

การก่อตั้งรัฐในอุดมคติของเพลโตนั้น เขาเสนอว่าประชาชนทุกคนและทุกชนชั้น ประกอบอาชีพและหน้าที่ตามความเหมาะสม โดยธรรมชาติ ดังนั้น เมื่อธรรมชาติที่แท้จริงของหญิงชายเท่ากัน ผู้หญิงจึงมีศักยภาพในการเป็นผู้นำรัฐได้ทัดเทียมกับผู้ชายหากได้รับโอกาสในการศึกษา การเลี้ยงดูอย่างเสมอภาคกับผู้ชาย ทั้งยังเป็นการใช้กำลังคนให้เป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น และผลประโยชน์ก็จะตกอยู่ที่รัฐและประชาชนทั้งหญิงและชายโดยรวม (สุภักวดี อมาตยกุล, 2546, น. 45)

2.2.2.2 ทศนะแบบสุดโต่ง Simone de Beauvoir (ค.ศ. 1908-1985) นักปรัชญาชาวฝรั่งเศส ผู้มีส่วนสำคัญในขบวนการเรียกร้องสิทธิสตรีและขบวนการเรียกร้องสิทธิเสรีภาพที่มนุษย์ทั้งหญิงและชายพึงมี ในงานเขียนเรื่อง “เพศที่สอง” (The Second Sex) เธอได้วิเคราะห์ปัญหาเรื่องสถานะและบทบาทของผู้หญิงโดยมีพื้นฐานของปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) ซึ่งมีจุดเด่นที่การวิเคราะห์กระบวนการทางสังคมที่อบรมเด็กหญิงและเด็กชายว่าแตกต่างกันอย่างไร มีการกำหนดบทบาททางสังคมไว้ให้แต่ละเพศอย่างไร และสุดท้ายก่อให้เกิดผลต่อหญิงและชายเช่นไร เธอวิเคราะห์สถานภาพสตรีจากฐานคิดที่ว่า มนุษย์ย่อมมีเสรีภาพที่จะเลือกดำเนินชีวิตตามวิถีทางที่ตนต้องการ เธอเห็นว่าผู้ที่ผู้ชายเป็นใหญ่ เป็นผู้กระทำไม่ได้เป็นผลมาจากความแตกต่างทางเพศในทางชีวภาพ แต่เป็นผลมาจากความแตกต่างทางเพศที่สังคมสร้างขึ้น (ลักษณะวัต เจริญพงศ์, 2544, น. 27-28)

เธอยอมรับความเป็นจริงที่ว่า ผู้หญิงและผู้ชายแตกต่างกันทางด้านสรีระซึ่งเป็นความแตกต่างกันตามธรรมชาติ แต่ไม่ยอมรับว่าธรรมชาติความเป็นหญิงและความเป็นชายนั้นจริงหรือติดตัวมาตั้งแต่เกิด เพราะสำหรับเธอ นั้น “เราไม่ได้เกิดมาเป็นผู้หญิง แต่เรากลายมาเป็นผู้หญิง” โดยเธอได้อ้างงานค้นคว้าของจิตแพทย์ นักจิตวิทยาจำนวนมากที่ต่างยืนยันว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายแตกต่างกันตั้งแต่เริ่มแรก ทั้งการให้นม วิธีปฏิบัติต่อเด็ก วิธีพูด รวมถึงการแต่งตัวเด็ก ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีบทบาทในการกำหนดและสร้างภาพแห่งความเป็นหญิง กับความเป็นชาย ดังนั้นสังคมจึงมีอิทธิพลเหนือเด็กทั้งหญิงและชาย หล่อหลอมพวกเขาตามความประสงค์ของวัฒนธรรมในสังคมนั้นๆ (ชวาร์สเซอร์, 2534, น. 194)

ความรัก การแต่งงาน และความเป็นแม่ ไม่ได้เป็นสิ่งที่เธอรังเกียจ แต่เธอปฏิเสธสิ่งเหล่านี้ เพราะหากยินยอมก็เท่ากับยอมให้สังคมเข้ามาแทรกแซงในชีวิต เข้ามากำหนดบทบาทหน้าที่ และจำกัดเสรีภาพโดยผ่านสถาบันและกฎเกณฑ์ทางสังคม หน้าที่ของการเป็นภรรยาและแม่เสมือนเป็นกับดักที่ทำให้วิถีชีวิตของผู้หญิงต้องอยู่กับการดูแลบ้านและครอบครัว ผู้หญิงต้องสูญเสียความเป็นอิสระในการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีคุณค่าสำหรับชีวิต เพราะสำหรับเธอ นั้น “เสรีภาพคือบ่อเกิดแห่งการสร้างสรรค์อันไม่รู้จบ” (ชวาร์สเซอร์, 2534, น. 195-198)

2.2.2.3 ทศนะเชิงสังคมนิยม Kate Millet เขียนหนังสือเรื่อง “การเมืองเรื่องเพศ” (Sexual Politics) ใน ค.ศ. 1970 โดยตั้งคำถามเชิงการเมืองเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวของครอบครัว ซึ่ง “การเมือง” ในที่นี้หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ฝ่ายหนึ่งอยู่เหนือและควบคุมอีกฝ่ายหนึ่ง และการเมืองเรื่องเพศ ก็คือ “การที่ผู้ชายมีอำนาจเหนือผู้หญิง และสามารถควบคุมผู้หญิงให้อยู่ภายใต้ความ

ต้องการของผู้ชาย ทุก ๆ เส้นทางของอำนาจภายในสังคมอยู่ในมือของผู้ชายทั้งหมด โดยสมบูรณ์ และนั่นคือ ระบบชายเป็นใหญ่ (patriarchy)” (วารุณี ภูริสินสิทธิ์, 2545, น. 90)

ความสัมพันธ์ทางเพศที่หล่อมล้าทางอำนาจนี้เกิดขึ้นผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมของทั้งสองเพศ ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับบุคลิกลักษณะ บทบาทและสถานภาพ ซึ่งไม่ได้เป็นสิ่งที่เป็นไปตามหลักชีวภาพ แต่เป็นเรื่องที่สังคมสร้างขึ้น กลุ่มที่ครอบงำในสังคมจะเป็นผู้กำหนดความเป็นหญิงและความเป็นชาย ตามค่านิยมและความต้องการของตน ให้มีผลต่อบทบาทที่แต่ละฝ่ายต้องกระทำและสถานภาพที่ตามมา ความแตกต่างระหว่างเพศนั้นจึงมีรากฐานมาจากวัฒนธรรมมากกว่าชีวภาพ (วารุณี ภูริสินสิทธิ์, 2545, น. 91) โดยผ่านสถาบันครอบครัวที่ทำหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งเด็กชายจะได้รับการฝึกฝนและหล่อหลอมให้มีบุคลิกลักษณะของเพศชาย คือ มีความก้าวร้าว อยู่เหนือเพศหญิง และเพศหญิงก็ถูกหล่อหลอมให้มีลักษณะอ่อนแอ ต้องพึ่งพา ฉะนั้น ครอบครัวจึงเป็นหน่วยพื้นฐานและสถาบันหลักที่ถูกสังคมชายเป็นใหญ่ใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างการแบ่งแยกทางเพศ ทำให้หญิง-ชายมีบทบาทต่างกัน ทั้งยังยอมรับว่าเป็นลักษณะสากลและเป็นธรรมชาติ

ด้วยเหตุนี้ หนทางที่จะทำให้เกิดความเสมอภาคระหว่างเพศ คือ การล้มล้างระบบชายเป็นใหญ่ ทั้งในระดับสังคมและในระดับย่อย เช่น ในรูปแบบของความสัมพันธ์ส่วนตัวของหญิงชาย โดยนำความสัมพันธ์รูปแบบใหม่ที่เน้นความเสมอภาคระหว่างเพศเข้ามาแทนรูปแบบเก่าที่ถือเอาเพศเป็นเครื่องแบ่งแยก และตั้งอยู่บนพื้นฐานการกดขี่ทางเพศ (ลักษณะวัต เจริญพงศ์, 2544, น. 44-45)

2.3 เพศวิถี: ความหมาย และกรอบแนวคิด

คำว่า “เพศวิถี” ถูกใช้ในความหมายที่แตกต่างหลากหลาย เพศวิถีเป็นผลผลิตทางประวัติศาสตร์เช่นเดียวกับเป็นเรื่องของธรรมชาติ โดยที่ผ่านมามีการให้ความหมายและคำอธิบายใน 2 แนวทางหลัก คือ คำอธิบายในเชิงธรรมชาติ และคำอธิบายในเชิงสังคม ซึ่งแนวทางทั้งสองต่างพยายามที่จะตอบปัญหาสำคัญที่ว่า แท้จริงแล้วเพศวิถีเป็นเรื่องของลักษณะและอิทธิพลทางธรรมชาติ หรือเป็นผลจากกระบวนการเรียนรู้และวิวัฒนาการทางสังคม ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ในเชิงการวิเคราะห์ของแต่ละแนวทางต่างแสดงให้เห็นว่าเพศวิถีมีส่วนประกอบที่ซับซ้อนและหลากหลายระหว่างอิทธิพลจากต้นกำเนิดทางชีวภาพ ความโน้มถ่วงทางจิตวิทยา และกฎเกณฑ์ทางสังคมในการกำหนดอัตลักษณ์และพฤติกรรมทางเพศ ฉะนั้น จึงเป็นการยากที่จะกำหนดขอบเขตเรื่องความสัมพันธ์ที่แน่นอนในแต่ละส่วน (Weeks, 1985, p. 96)

2.3.1 เพศวิถีกับคำอธิบายในเชิงธรรมชาติ

การอ้างถึง “ธรรมชาติ” คือ สิ่งที่มีพลังอย่างมากสำหรับการให้ความหมายและคำอธิบายเรื่องเพศวิถี (Weeks, 1985, p. 61) ทั้งนี้ แนวคิดเพศวิถีในเชิงธรรมชาติวางอยู่บนฐานคิดเรื่องสาร์ตคานิยมทางเพศ (Sexual Essentialism) ซึ่งพิจารณาว่าเพศวิถีของมนุษย์เป็นเรื่องแรงขับเคลื่อนทางชีวภาพที่เป็นธรรมชาติ เป็นสิ่งที่ถาวร ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ และถือเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เป็นกฎสากล (รูบิน, 2551)

ในทัศนะของ Machiavelli (ค.ศ. 1469-1527) เกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ เขาเห็นว่ามนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติไม่ต่างจากสัตว์อื่นๆ ฉะนั้น มนุษย์จึงมีธรรมชาติไม่ต่างจากสัตว์ และมีความต้องการทางกามสุขที่ต้องตอบสนองตามธรรมชาติ ซึ่งการมองเช่นนี้เป็นการมองในแง่ชีวภาพ หรือในแง่ของธรรมชาติทางกายภาพ (ปิยฤดี ไชยพร และไชยันต์ ไชยพร, 2541, น. 71-72) เช่นเดียวกับ Jean-Jacques Rousseau (ค.ศ. 1712-1778) ที่เห็นว่ากามตัณหาและการตอบสนองกามตัณหาเป็นความต้องการทางชีวภาพ และเป็นสิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติของมนุษย์ ไม่ว่าเรื่องเพศสัมพันธ์นั้นจะเป็นไปเพื่อการสืบพันธุ์หรือเพื่อตอบสนองกามตัณหากก็ตาม เนื่องจากกามตัณหาเป็นธรรมชาติของมนุษย์จึงเป็นการยากที่จะหลีกเลี่ยงหรือปฏิเสธได้ อีกทั้ง ความต้องการทางเพศนี้เองที่ทำให้มนุษย์จำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์กับมนุษย์คนอื่น ทั้งที่โดยแท้จริงแล้วมนุษย์ในสภาวะธรรมชาตินั้นดำรงชีวิตอย่างสมถะ เรียบง่าย ซึ่งทำให้ไม่จำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์ใดๆกับมนุษย์คนอื่น อย่างไรก็ตาม ในความคิดของ Rousseau นั้น เขาย้ำว่าเพศสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นเป็นเพียงการตอบสนองความต้องการทางชีวภาพเท่านั้น ไม่มีความต้องการของจิตใจเข้ามาเกี่ยวข้อง เพราะความต้องการทางเพศเป็นความต้องการทางชีวภาพที่ไม่ต่างจากความต้องการทางชีวภาพอื่นๆ เช่น ความหิว เป็นต้น (อ้างแล้ว, 2541, น. 72-74) St. Augustine (ค.ศ. 354-430) เป็นอีกท่านที่เปรียบเทียบความต้องการอาหารของมนุษย์ในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับความจำเป็นพอๆกับเพศสัมพันธ์ที่เป็นไปเพื่อการสืบทอดเผ่าพันธุ์ของมนุษย์ให้คงอยู่ต่อไป ทั้งอาหารและเพศสัมพันธ์จึงเป็นการตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานทางธรรมชาติของมนุษย์เช่นเดียวกัน (Moore, 1995, p. 193)

นอกจากนี้ แนวคิดเรื่องเพศวิถีในเชิงธรรมชาติได้สะท้อนผ่านแนวคิดเรื่องชีววิทยาหรือจิตวิทยาเป็นหลัก ซึ่งการศึกษาในเชิงชีววิทยาและจิตวิทยานี้ คือ การทำความเข้าใจลักษณะและพฤติกรรมทางเพศที่แสดงออกอันเกิดจากกระบวนการและโครงสร้างภายในร่างกาย รวมถึงโครงสร้างทางจิตใจของมนุษย์ (Mahoney, 1983, p. 83) การศึกษาพฤติกรรมทางเพศได้รับการ

ต่อต้านมากกว่าศาสตร์ด้านอื่นๆ แม้แต่วงการแพทย์เองยังมีความเชื่ออย่างผิดๆ มีหนังสือหลายเล่มที่เขียนขึ้นตามความเชื่อที่ผิด เช่น สมัยศตวรรษที่ 18 Samuel-Auguste Tissot (ค.ศ. 1728-1797) แพทย์ชาวสวิสเขียนว่า การกระตุ้นอวัยวะเพศตนเอง อาจทำให้ตาบอด เป็นวัณโรค และวิกลจริต (Mottier, 2008, p. 28) จนเมื่อไม่กี่ทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการศึกษาเรื่องเพศวิถีด้วยวิธีทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งการศึกษาในแนวทางนี้ คือ การทำความเข้าใจลักษณะและพฤติกรรมทางเพศที่แสดงออกอันเกิดจากกระบวนการและโครงสร้างภายในร่างกาย รวมถึงโครงสร้างทางจิตใจของมนุษย์ (Mahoney, 1983, p. 83) และเป็นแนวทางการศึกษาในเชิงประจักษ์ แนวทางนี้ส่งผลในเชิงบวกต่อทัศนคติเรื่องเพศวิถี รวมถึงวิธีการศึกษาและงานเขียนที่เกิดขึ้นในระยะนี้ยังทำให้ทัศนคติเรื่องเพศปรากฏชัดเจนขึ้น ทั้งในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศ อิทธิพลของฮอร์โมนและโครโมโซม ธรรมชาติของสัญชาตญาณทางเพศ และสาเหตุของความวิปริตทางเพศ (Weeks, 1997, p. 14)

ผู้บุกเบิกคนสำคัญต่อการศึกษาเรื่องเพศมีดังนี้ Havelock Ellis (ค.ศ. 1859-1939) ขณะยังหนุ่ม Ellis มีอาการฝันเปียก ซึ่งตามความเชื่อสมัยนั้นถือว่าเป็นอาการของโรคชนิดหนึ่งที่ทำให้ตาบอด เสียสติ และเสียชีวิตในที่สุด เขากลุ่มใจมากถึงขั้นคิดจะมาตัวตาย แต่เขาก็ยังคงมีชีวิตอยู่เป็นปกติเรื่อยมา ทำให้เขาล้มเลิกความเชื่อเดิม และทุ่มเทศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องเพศ Ellis พิมพ์หนังสือชื่อ *Studies in the Psychology of Sex* ความคิดเห็นเรื่องเพศของเขาได้ให้ความรู้ความเข้าใจต่อความเชื่อและพฤติกรรมทางเพศที่เกิดขึ้นในอดีตอย่างมากมาย และความคิดเห็นที่ขัดแย้งของเขาส่งผลให้เกิดการวิจัยในเรื่องนี้กับคนรุ่นต่อๆมา (จิจรี นพเกตุ, 2542, น. 11)

นอกจากนี้ ผู้สร้างแนวคิดที่ได้รับความนิยมและมีอิทธิพลต่อเรื่องเพศวิถีเป็นอย่างมาก คือ Sigmund Freud (ค.ศ. 1856-1939) ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory) ของ Freud เป็นทฤษฎีที่ใช้อธิบายการทำงานของจิตใฝ่มนุษย์ เขาเชื่อว่าสัญชาตญาณทางเพศมีอิทธิพลต่อกระบวนการพัฒนาของมนุษย์ โดยจิตไร้สำนึกของมนุษย์มีความสัมพันธ์กับความต้องการตามสัญชาตญาณและเพศอย่างเหนียวแน่น ทั้งนี้ สัญชาตญาณทางเพศเป็นสิ่งที่มนุษย์มีอยู่ตั้งแต่แรกเกิดและพัฒนาขึ้นพร้อมกับกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม Freud จึงพยายามทำความเข้าใจธรรมชาติของเพศในทุกรูปแบบ พฤติกรรมทางเพศบางอย่างที่อาจถูกมองว่าเป็นสิ่งวิปริตในบางวัฒนธรรม แต่สำหรับเขาพฤติกรรมเหล่านี้เป็นลักษณะธรรมชาติพื้นฐานและเป็นส่วนหนึ่งของเพศวิถีของมนุษย์ (ฐนันดรศักดิ์ บวรนันท์กุล, 2536, น. 5-8) ในความคิดของ Freud สิ่งที่มีมนุษย์เป็น คิด และรู้สึกนั้นมีสัญชาตญาณทางเพศเป็นแรงขับพื้นฐาน และการวิเคราะห์ธรรมชาติของเพศวิถีก็จะทำให้เข้าใจสัญชาตญาณของมนุษย์ได้ดีและชัดเจนที่สุด (ยศ สันตสมบัติ, 2532, น. 37-41)

Alfred C. Kinsey (ค.ศ. 1894-1956) ผู้ศึกษาเรื่องเพศทางด้านการปฏิบัติ การศึกษาทางวิทยาศาสตร์ของ Kinsey ทำให้งานของเขาทั้งสดใหม่ และเป็นกลาง ซึ่งทำให้ผู้มีจริยธรรมสูงไม่พอใจ และเป็นสาเหตุให้เกิดข้อโต้แย้งนับไม่ถ้วน (รูบิน, 2551) เขาทำการศึกษาโดยใช้วิธีสัมภาษณ์ เก็บข้อมูลกับคนจำนวนถึง 12,000 คน ซึ่งมีทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ในอายุและอาชีพต่าง ๆ กัน รายงานการศึกษาที่ค้นพบสร้างความประหลาดใจให้กับผู้อ่านเป็นอย่างมาก เพราะพฤติกรรมทางเพศที่เคยเชื่อว่าผิดปกติ สังคมไม่ยอมรับ และผิดศีลธรรม แท้จริงกลับเป็นสิ่งที่ผู้คนประพฤติปฏิบัติกันอยู่ทั่วไป และแม้ว่างานของเขาจะถูกต่อต้านจากสาธารณชนว่าผิดศีลธรรม แต่ถึงกระนั้น Kinsey ก็เป็นผู้บุกเบิกทางเพศศาสตร์ (Sexology) และทำให้การสำรวจพฤติกรรมและเจตคติทางเพศเป็นเรื่องปกติ (รัชนี นพเกตุ, 2542, น. 11-13)

ถึงแม้ Kinsey เป็นผู้ปูทางให้กับการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ในเรื่องพฤติกรรมทางเพศ แต่การศึกษาโครงสร้างหน้าที่ทางกายภาพเรื่องเพศของเขามีข้อจำกัดที่การทดลองยังใช้สัตว์ในการทดลอง ซึ่งนายแพทย์ William Master (ค.ศ. 1915-2001) และ Virginia Johnson (ค.ศ. 1925) นักวิทยาศาสตร์ด้านพฤติกรรมไม่เชื่อว่าการทดลองด้วยหนูจะสามารถบอกถึงความเกี่ยวข้องที่สำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์ ดังนั้น ในปี 1945 Master และ Johnson จึงเริ่มสังเกตและบันทึกการตอบสนองทางกายของมนุษย์ขณะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเพศภายในห้องปฏิบัติการ ด้วยการทดลองที่มากกว่า 10,000 ครั้งร่วมกับผู้ทดลองชาย 312 คน และหญิงอีก 382 คน แม้บางคนจะประหลาดใจกับวิธีการทดลองของพวกเขา แต่ผู้คนส่วนใหญ่ในวงการแพทย์ก็รู้สึกชื่นชมยินดีต่อความสำคัญของการค้นพบของพวกเขา การศึกษาในห้องปฏิบัติการของ Master และ Johnson เกี่ยวกับการตอบสนองทางกาย ซึ่งเกิดขึ้นอย่างเป็นปกติระหว่างการกระตุ้นทางเพศ เป็นวิธีการทำความเข้าใจพฤติกรรมเพื่อที่จะบำบัดโรคทางเพศ พวกเขาพัฒนาวิธีการสำหรับรักษาปัญหาทางเพศและเปิดคลินิกสำหรับบำบัดรักษาโรคทางเพศในปี 1965 วิธีการของ Master และ Johnson ได้ช่วยให้ผู้คนนับพันเอาชนะปัญหาในเรื่องเพศได้ ซึ่งในปี 1970 พวกเขาได้อธิบายวิธีการบำบัดรักษาโรคทางเพศไว้ในงานเขียนชื่อ Human Sexual Inadequacy (King, 2009, p. 23)

การอธิบายแนวคิดเรื่องเพศวิถีในเชิงธรรมชาตินี้ได้ครอบคลุมมานานกว่าศตวรรษ โดยผ่านการแพทย์ จิตเวชศาสตร์ และกระจายสู่สังคมโดยรวม ทั้งยังมีอิทธิพลและมีความสำคัญต่อทฤษฎีเกี่ยวกับการวิจัยเรื่องเพศจวบจนทุกวันนี้ ซึ่งส่งผลให้การศึกษาเรื่องเพศกลายเป็นที่ซึ่งผลิตข้อความคิดเรื่องเพศในลักษณะดังกล่าว โดยเน้นว่าเพศเป็นเรื่องของปัจเจกบุคคล ซึ่งอาจอยู่ในระดับฮอว์โมน หรือโครงสร้างทางจิตใจของมนุษย์ อาจเป็นเรื่องทางสรีรวิทยาหรือจิตวิทยา แต่ด้วย

คำอธิบายเหล่านี้ทำให้เพศวินไม่มีประวัติศาสตร์ และไม่มีบทบาทที่สำคัญทางสังคมแต่อย่างใด (รูบิน, 2551)

ฉะนั้น สิ่งที่ควรตระหนักถึง คือ การไม่ให้ความสำคัญกับมุมมองในเชิงธรรมชาติแต่เพียงอย่างเดียว เหตุผลเรื่องธรรมชาตินั้น ไม่สามารถเป็นคำตอบให้กับทุกคำถามเกี่ยวกับความจริงเรื่องเพศวินได้เสมอไป เพราะมนุษย์มีความสามารถที่จะเรียนรู้ และเพศวินของมนุษย์ก็มีรูปแบบที่แตกต่างกันหลากหลายไม่สิ้นสุด (Mahoney, 1983, p. 24)

2.3.2 เพศวินกับคำอธิบายในเชิงสังคม

“... เพศวินอาจเป็นเรื่องของประสบการณ์ ทำที่ที่แตกต่าง ขึ้นอยู่กับอายุ, ชนชั้น, เชื้อชาติ, สมรรถภาพทางกาย, ความดึงดูดทางเพศ, รสนิยม, ศาสนา และ อื่นที่อยู่”

(as cited in Weeks, 1997, p. 19)

คำกล่าวของนักมานุษยวิทยานามว่า Carole S.Vance ได้ชี้ให้เห็นถึงมิติเรื่องเพศวินว่ามีความเกี่ยวโยงกันเกินกว่าขอบเขตที่แนวคิดเชิงธรรมชาติจะสามารถอธิบายได้ ทั้งนี้ ปรากฏการณ์ทางเพศที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่และในแต่ละช่วงเวลาเป็นสิ่งสะท้อนได้อย่างดีถึงอิทธิพลทางสังคมที่สัมพันธ์กับเรื่องเพศวิน เช่น ในหมู่ชาวฮิปป์โบรามาเพศและศาสนามีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิด สัญลักษณ์ทางเพศ คือ ส่วนสำคัญในพิธีกรรมทางศาสนา (Mahoney, 1983, p. 1) พิธีทางศาสนาประจำปีของชาวฮิปป์บอร์มาจะมีการเฉลิมฉลองโดยกิจกรรมทางเพศ การเต้นรำ การร้องเพลง และพิธีกรรมต่างๆ การร่วมประเวณีจึงถือเป็นการกระทำอันศักดิ์สิทธิ์ (Mottier, 2008, p. 15) แต่พอมาถึงสมัยวิกตอเรียในศตวรรษที่ 19 เป็นยุคที่เคร่งครัดในเรื่องเพศเป็นอย่างมาก เรื่องเพศถูกทำให้กลายเป็นเรื่องต้องห้าม แม้แต่วงการแพทย์ก็ได้รับผลกระทบทำให้ความรู้ในเรื่องเพศยังล้าหลัง (Mahoney, 1983, p. 9) พฤติกรรมทางเพศที่เกิดขึ้นจะต้องเป็นไปเพื่อการให้กำเนิดเท่านั้น ทั้งนี้

ความเคร่งครัดได้ลามปามไปถึงซาเปียโน ขาเก้าอี้ก็ต้องปกคลุม แม้แต่การเรียก “อกไก่” ในโต๊ะอาหารก็ไม่ใช่การสมควร (รัจรี นพเกตุ, 2542, น. 7)

คำอธิบายเกี่ยวกับเพศวิถีในเชิงสังคมจึงเป็นมุมมองที่ปฏิเสธคำอธิบายที่เอ่ยถึงเฉพาะเรื่องชีววิทยาและจิตวิทยา เพราะสำหรับแนวคิดนี้ชีววิทยาและจิตวิทยา คือ เงื่อนไขและปัจจัยที่เป็นไปได้แต่ไม่สามารถอธิบายให้เข้าใจถึงปรากฏการณ์ที่แตกต่างหลากหลายได้อย่างแท้จริง ถึงแม้การศึกษาโครงสร้างและส่วนประกอบทางสรีระจะเป็นเงื่อนไขสำคัญอันดับแรกสำหรับเพศวิถีของมนุษย์ แต่ไม่ใช่สาเหตุของรูปแบบวิถีชีวิตทางเพศทั้งหมด โดยเฉพาะนักคิดแบบโครงสร้างนิยม (Constructivist) ได้มีข้อสงสัยในการกล่าวถึงเรื่องเพศวิถีที่ว่าเป็นกฎสากลซึ่งมีรากฐานมาจากธรรมชาติในเชิงชีวภาพของมนุษย์ ตรงกันข้ามนักทฤษฎีนี้กลับเห็นว่าพฤติกรรมและความปรารถนาทางเพศเป็นผลผลิตของการก่อรูปโดยพลังทางสังคมและวัฒนธรรม โครงสร้างนิยมจึงเน้นความสำคัญไปที่ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและความหลากหลายส่วนบุคคล เพราะเพศวิถีล้วนเป็นการสะท้อนกลับของอิทธิพลทางสังคมและวัฒนธรรมที่มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ไม่ใช่แรงกระตุ้นโดยพลังธรรมชาติที่ไม่อาจต้านทานได้ (Weeks, 1997, pp. 23-25)

นอกจากนี้ งานเขียนของ Michel Foucault (ค.ศ. 1926-1984) เรื่องประวัติศาสตร์เพศวิถีถือเป็นงานที่มีอิทธิพลและเป็นสัญลักษณ์ของความรู้ใหม่ในเรื่องเพศ ซึ่ง Foucault ได้วิจารณ์ความเข้าใจในเรื่องเพศแบบดั้งเดิมที่ว่าเพศเป็นเรื่องความปรารถนาอย่างแรงกล้าของสัญชาตญาณ เขาได้อธิบายว่าความปรารถนาทางเพศนั้นไม่ได้มีอยู่ก่อน โดยเป็นธาตุแท้ทางชีวภาพ แต่ถูกประกอบสร้างขึ้นด้วยปฏิบัติการทางสังคม (รูบิน, 2551) เพศวิถีไม่ใช่ความจริงทางธรรมชาติ และไม่ใช่เรื่องที่สามารถถูกกำหนดให้ตายตัวได้ หรือเป็นองค์ประกอบที่เคลื่อนไหวไม่ได้ในส่วนประกอบของความ เป็นอัตวิสัยของบุคคล สำหรับ Foucault เพศวิถีคือ “ชุดของผลกระทบที่ถูกผลิตขึ้นมาในร่างกายผ่านพฤติกรรมและความสัมพันธ์ทางสังคมโดยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งของความสลับซับซ้อนของระบบกลไก (ของสังคม)” (อ้างใน ฮัลเพริน, 2551) เพศวิถีจึงเป็นผลผลิตทางวัฒนธรรม ไม่ใช่สิ่งที่เป็นสัจธรรม แต่คือส่วนที่เกิดขึ้นจากวาทกรรม (Discourse) อันเป็นผลผลิตขององค์ความรู้ใดๆ ใดอย่างหนึ่ง เป็นการกดทับทางสังคมในรูปแบบของความรู้และอำนาจ ผ่านการควบคุมบังคับร่างกาย และความคิดของมนุษย์ (ฮัลเพริน, 2551)

แนวคิดของ Foucault ได้ชี้ให้เห็นถึงการกดขี่ปิดกั้นของอำนาจที่กระทำต่อมนุษย์ โดยเฉพาะในเรื่องเพศซึ่งปัจเจกบุคคลได้ถูกควบคุมผ่านการเป็นเพศใดเพศหนึ่ง โดยผ่านทาง การสร้างวาทกรรมในวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวกับมนุษย์และปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องผ่านทางวาทกรรมในการดำเนินชีวิตประจำวัน (วารุณี ภูริสินสิทธ์, 2545, น. 168) แนวคิดนี้ทำให้เกิดความเชื่อว่าตั้งแต่

ศตวรรษที่ 17 หรือตั้งแต่ยุควิกตอเรียเป็นต้นมา มนุษย์ตกอยู่ภายใต้อำนาจการกดขี่ปิดกั้นที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยในช่วงปลายศตวรรษที่ 17 และต้นศตวรรษที่ 18 มีการขยายตัวของวาทกรรมเกี่ยวกับเพศกว้างขวางมากขึ้น ประเด็นเรื่องเพศได้ก่อตัวขึ้นเป็นปัญหา เป็นนโยบายหรือเป้าหมายของการบริหารจัดการจัดการของรัฐบาล การควบคุมเรื่องเพศจึงเป็นเทคนิควิธีสำคัญอย่างหนึ่งที่อำนาจได้กระทำต่อคน ทั้งในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคล และในฐานะที่เป็นประชากรของสังคม เพื่อให้เกิดประชากรที่มีประสิทธิภาพและผลิตภาพที่ดี (ธีรยุทธ บุญมี, 2551, น. 169-170)

นอกจากนี้ Foucault ได้เสนอว่าอำนาจมีอยู่ในทุกที่ในสังคม อยู่ในทุกปฏิสัมพันธ์ทางสังคม “อำนาจถูกผลิตจากช่วงขณะหนึ่งไปสู่อีกช่วงขณะหนึ่ง ในทุกๆจุด หรือค่อนข้างในทุกความสัมพันธ์จากจุดหนึ่งไปสู่อีกจุดหนึ่ง อำนาจอยู่ในทุกที่ไม่ใช่เพราะว่ามันห้อมล้อมทุกๆสิ่ง แต่เพราะว่ามันมาจากทุกๆแห่ง” (อ้างใน วารุณี ภูริสินสิทธิ์, 2545, น. 166) ดังนั้น อำนาจไม่ได้ดำรงอยู่ที่สถาบันใดสถาบันหนึ่งหรืออยู่เฉพาะกับรัฐ แต่อยู่ในทุกๆแห่งของสังคม อำนาจมีหลากหลายศูนย์กลางและถูกจัดระเบียบจากหลายๆหลักการ ทั้งยังเป็นส่วนหนึ่งของทุกแง่มุมของชีวิตทางสังคม ดำรงอยู่ภายในของทุกความสัมพันธ์ทางสังคม อำนาจเป็นพลังของความสัมพันธ์ที่หลากหลาย และเป็นการโต้ตอบกันของวาทกรรมต่างๆ ทั้งนี้ วาทกรรมที่เกี่ยวกับความเป็นเพศจึงเป็นแก่นแท้ในการยึดกุมการทำงานของอำนาจ ไม่ใช่ตัวพฤติกรรมทางเพศหรือประวัติศาสตร์ของมัน ฉะนั้น การทำความเข้าใจในเรื่องอำนาจในความเป็นเพศจึงต้องศึกษาที่วาทกรรม ไม่ใช่พิจารณาที่ตัวการกระทำทางเพศหรือที่ความเป็นมา ซึ่งแนวคิดเรื่องอำนาจ ความรู้และความเป็นเพศที่ Foucault นำเสนอนั้น ได้ถูกนำมาใช้และอ้างถึงกันอย่างมากในหมู่นักสตรีนิยม (วารุณี ภูริสินสิทธิ์, 2545, น. 166-169)

ทั้งนี้ เพศวิถีสำหรับสตรีนิยมนั้นเป็นเรื่องของอำนาจ การควบคุม การต่อสู้ ในระดับต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศ การศึกษาเพศวิถีของนักสตรีนิยมจึงหลากหลายและซับซ้อน เพราะกลุ่มนี้มองว่าลักษณะของแต่ละวิถีนั้นเป็นเรื่องของการตีความและการรับรู้ (interpretation and perception) มากกว่าที่จะเป็นกฎตายตัวแห่งจักรวาล เพศวิถีไม่ใช่ปรากฏการณ์ของมนุษย์ที่เป็นสากลแต่เป็นส่วนหนึ่งของอัตลักษณ์และวิถีชีวิตในสังคม โดยสตรีนิยมจะให้ความสำคัญกับการแยกแยะเพศวิถีที่เป็นเพศวิถีแห่งเสนาหา วิถีแห่งการกดขี่ และวิถีแห่งการต่อสู้ ฉะนั้น แนวคิดเรื่องอำนาจจึงมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ในแบบสตรีนิยม (พริศรา แซ่ก้วย, 2547, น. 18)

อย่างไรก็ตาม การจัดการทางสังคมในเรื่องเพศวิถีสามารถจำแนกได้เป็น 5 พื้นที่ที่เด่นชัด ดังนี้

1) ระบบเครือญาติและครอบครัว พื้นที่นี้กล่าวได้ว่าเป็นรูปแบบพื้นฐานและไม่เปลี่ยนแปลงที่สุดในบรรดาพื้นที่ทั้งหมด ซึ่งจะให้ความสำคัญกับธรรมชาติในเรื่องของ ประสบการณ์และความเหมาะสมทางสังคมเกี่ยวกับเรื่องเพศ ทั้งข้อห้ามการร่วมประเวณีระหว่างพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันซึ่งดูเหมือนจะเป็นกฎสากล แต่ข้อห้ามดังกล่าวก็ถูกโต้แย้งว่าเป็นการ สร้างขึ้นจากบรรทัดฐานทางสังคม ในยุคกลางสำหรับจารีตคริสเตียนการแต่งงานระหว่าง ความสัมพันธ์ในช่วงเจ็ดชั่วอายุคนนั้นถือเป็นข้อห้าม แต่ทุกวันนี้การแต่งงานในหมู่ญาติอันดับต้นๆ กลับได้รับ อนุญาต ส่วนใน อียิปต์โบราณการแต่งงานระหว่างพี่น้องสายเลือดเดียวกันเป็นสิ่งที่ เกิดขึ้นได้ ในบางกรณีพบว่าเป็นการแต่งงานระหว่างบิดาและลูกสาว ทั้งนี้ เป็นไปเพื่อการธำรง รักษาสายเลือดอันบริสุทธิ์ของกษัตริย์ เพราะฉะนั้น จะเห็นได้ว่าสายสัมพันธ์ทางเครือญาติไม่ได้ เชื่อมโยงกันทางสายเลือดเพียงอย่างเดียว แต่โยงถึงความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างกลุ่มด้วย แม้แต่ ความสัมพันธ์ทางสายเลือดยังถูกตีความผ่านกรอบทางด้านวัฒนธรรม

นอกจากนี้ ลักษณะของรูปแบบครอบครัวยังมีความผันแปรขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายในสังคมที่กลายเป็นอุตสาหกรรม ความแตกต่างระหว่างชนชั้น ปัจจัยทาง ภูมิศาสตร์ ความเชื่อ ศาสนา เชื้อชาติ รวมถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและการแทรกแซงของรัฐเป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อระบบครอบครัว โดยครอบครัวจะเป็นพื้นที่ที่ส่งต่อความหมาย เกี่ยวกับเพศวิถีของปัจเจกชน และเป็นพื้นที่ที่ความต้องการและอัตลักษณ์ทางเพศของมนุษย์ถูก ประกอบสร้างขึ้นจากส่วนลึกตั้งแต่เริ่มต้น ดังนั้น การทำความเข้าใจเรื่องเพศวิถีจึงต้องเข้าใจมากกว่า แค่เรื่องเพศ แต่ต้องเข้าใจความสัมพันธ์ในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องด้วย

2) การจัดการทางสังคมและเศรษฐกิจ ดังที่กล่าวถึงในข้างต้นจะเห็นได้ว่าระบบ ครอบครัวไม่ได้เป็นอิสระและเป็นแก่นแท้ทางธรรมชาติเพียงอย่างเดียว แต่ยังถูกประกอบสร้างโดย ความสัมพันธ์ทางสังคม อีกทั้ง รูปแบบครอบครัวยังถูกเปลี่ยนแปลงโดยปัจจัยทางเศรษฐกิจ ภาวะการกลายเป็นเมืองใหญ่และระบบอุตสาหกรรมทำให้เกิดการย้ายถิ่น ซึ่งมีผลกระทบต่อรูปแบบ การเกี่ยวพาราสีทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมถึงเงื่อนไขในการทำงานก็มีส่วนในการกำหนดรูปแบบ วิถีชีวิตทางเพศ ความสัมพันธ์ระหว่างชาย -หญิงถูกกระทบโดยความเปลี่ยนแปลงจากเงื่อนไขทาง เศรษฐกิจ ดังเช่น ในช่วงคริสต์ศักราช 1920-1930 ผู้หญิงที่ทำงานในโรงงานมีแนวโน้มที่จะเคยชิน กับวิธีการคุมกำเนิด ซึ่งส่งผลต่อการจำกัดขนาดครอบครัวมากกว่าผู้หญิงที่เป็นแม่บ้าน จังหะชีวิต บนพื้นฐานปัจจัยทางเศรษฐกิจจึงมีเงื่อนไขที่ถูกละเลยไว้ล่วงหน้า และเป็นข้อจำกัดที่สำคัญสำหรับการ จัดการวิถีชีวิตทางเพศ

3) กฎเกณฑ์ทางสังคม ระบบที่เป็นแบบแผนของข้อบังคับเกี่ยวกับวิถีชีวิตทางเพศผันแปรไปในแต่ละช่วงเวลาขึ้นอยู่กับความหมายตามความเชื่อทางศาสนา การเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ของรัฐ การตกลงร่วมกันเกี่ยวกับระบบแบบแผนการแต่งงาน อัตราการหย่าร้าง และปรากฏการณ์ทางเพศที่ผิดแผกไปจากประเพณีดั้งเดิม ทั้งนี้ กฎเกณฑ์ข้อบังคับทางสังคมได้เปลี่ยนจากข้อบังคับทางศีลธรรมโดยศาสนจักรไปสู่รูปแบบการจัดการผ่านการแพทย์ การศึกษา จิตวิทยา งานสังคมสงเคราะห์ และสวัสดิการต่างๆ

4) การแทรกแซงทางการเมือง ระบบของการควบคุมภายในกรอบการเมืองที่มีความผันแปร ซึ่งมีอิทธิพลที่สามารถชี้นำการควบคุมเชิงกฎหมาย หรือการแทรกแซงทางศีลธรรมเกี่ยวกับวิถีชีวิตทางเพศ อีกทั้ง ตัวแทนทางศีลธรรมสามารถเชื่อมต่อและพิจารณาเกี่ยวกับความคิดเห็นที่เป็นแนวโน้มทั่วไป โดยสามารถตัดสินใจในการนำมาบังคับใช้ทางกฎหมาย หรือการสร้างกฎขึ้นมาใหม่ได้

5) การต่อต้านของวัฒนธรรม ในประวัติศาสตร์เรื่องเพศวิถีที่ผ่านมาไม่ได้แสดงให้เห็นเพียงการควบคุมทางเพศที่ชัดเจนและไม่ซับซ้อน แต่ยังมีประวัติศาสตร์ของการต่อต้านหลักทางศีลธรรม แบบแผนของกฎเกณฑ์ทางศีลธรรมได้ก่อให้เกิดการต่อต้านทางวัฒนธรรม ตัวอย่างที่สำคัญคือ การเคลื่อนไหวของกลุ่มสตรีนิยม และกลุ่มคนรักเพศเดียวกัน รวมทั้งการให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการคุมกำเนิด โดยเฉพาะการทำแท้ง ดังที่ Angus McLaren ผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์เพศวิถีได้กล่าวไว้ว่า “ในการศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับการทำแท้ง คุณจะเห็นได้ว่าในแง่ของวัฒนธรรมทางเพศของผู้หญิงที่แยกออกมา ซึ่งสนับสนุนอิสรภาพของผู้หญิงเอง” (as cited in Weeks, 1997, p. 31)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าอิทธิพลทางสังคมมีส่วนกำหนดความหมายของเพศวิถีที่เรารับรู้เป็นอย่างมาก เพศวิถีไม่ได้อยู่นอกขอบเขตของประวัติศาสตร์แต่เป็นผลผลิตทางประวัติศาสตร์ ซึ่งนั่นเป็นที่มาของคำจำกัดความที่ว่า เพศวิถี คือ สิ่งประกอบสร้างทางสังคม (Weeks, 1997, pp. 27-31)

2.3.3 ทุนนิยมทางเพศและสุนิยมทางเพศ

เรื่องราวทางความคิดและวิถีปฏิบัติในเรื่องเพศวิถีของมนุษย์มีขอบเขตจำกัดอยู่บนความหมายของเพศวิถีที่นอกจากจะอธิบายในเชิงธรรมชาติและในเชิงสังคมแล้ว บนฐานคิดดังกล่าว ยังได้แบ่งทัศนคติที่แตกต่างเกี่ยวกับความเป็นเพศวิถีออกเป็น 2 แง่มุม คือ ทัศนคติแบบทุนนิยมทางเพศ

(Sexual Pessimism) และทัศนคติแบบสุขนิยมทางเพศ (Sexual Optimism) โดยทัศนคติทั้งสองล้วนมีอิทธิพลต่อแนวคิดในการพิจารณาเกี่ยวกับกฎเกณฑ์และคุณค่าของเพศวิถีอย่างมีนัยสำคัญ

2.3.3.1 ทัศนคติแบบสุขนิยมทางเพศ ทัศนคติแบบสุขนิยมทางเพศ คือ ทัศนคติที่มองเรื่องเพศวิถีในแง่ร้าย ทัศนคตินี้เห็นว่าแรงขับทางเพศ คือ พลังธรรมชาติในเชิงลบ ความต้องการทางเพศและการกระทำทางเพศเป็นสิ่งที่ไม่คู่ควรกับความเป็นมนุษย์ ชาติแท้และผลลัพธ์ของแรงขับทางเพศเป็นสิ่งที่ขัดแย้งกับอุดมการณ์อันทรงคุณค่าและความหมายแห่งการดำรงอยู่ของมนุษย์ นักคิดกลุ่มนี้เกรงกลัวว่าพลังอำนาจและการเรียกร้องของแรงขับทางเพศจะทำให้เกิดผลลบต่อวิถีชีวิตที่มีอารยธรรม อีกทั้งยังค้นพบลางร้ายที่รุนแรงของเพศวิถี ไม่เพียงแต่ในความสัมพันธ์ที่ถูกต้องเหมาะสมทางศีลธรรม แต่รวมถึงลางร้ายที่มีต่อมนุษยชาติอีกด้วย ทั้งนี้เพราะการกระทำทางเพศเป็นสิ่งที่ลึกลับซับซ้อนด้วยแรงกระตุ้นที่ไม่สามารถควบคุมได้ นอกจากนี้ ความปรารถนาอย่างแรงกล้าของสิ่งนี้ต้องการที่จะควบคุมและใช้ประโยชน์จากร่างกายผู้อื่น เพื่อตอบสนองความต้องการที่มีอยู่ โดยเฉพาะสำหรับคนที่ความต้องการทางเพศขึ้นอยู่กับความคิดเพียงชั่วเล่นๆที่จะได้รับความพึงพอใจจากร่างกายผู้อื่น จนทำให้สูญเสียการควบคุมตนเองและสูญเสียความเคารพในความเป็นมนุษย์ของบุคคลอื่น ธรรมชาติของความต้องการทางเพศจึงเป็นสิ่งที่บงการได้ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก และแม้แต่สติปัญญาของมนุษย์ (Soble, 2006) ดังที่ St. Augustine ได้กล่าวไว้ว่า “การกระทำทางเพศนี้ครอบงำมนุษย์โดยสมบูรณ์และรุนแรง ทั้งโดยทางร่างกายและอารมณ์ ซึ่งผลลัพธ์ของมันเป็นที่สร้างความพึงพอใจอย่างยอดเยี่ยม...(การกระทำทางเพศ) มันทำให้พลังการคิดอย่างรอบคอบหยุดลง” (as cited in Weeks, 1997, p. 81)

คำอธิบายเรื่องเพศวิถีเกี่ยวกับพลังในเชิงลบนั้น Kant ได้เสนอทัศนคติในประเด็นนี้ไว้ว่า บุคคลหนึ่งที่มีความปรารถนาทางเพศต่อบุคคลหนึ่งนั้นทำให้บุคคลอื่นมีสถานะกลายเป็นวัตถุ เพศวิถีจึงเป็นสิ่งที่ลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ทำให้มนุษย์กลายเป็นวัตถุแห่งการตอบสนองความต้องการเช่นเดียวกับอาหารที่ตอบสนองความหิวของมนุษย์ การกระทำทางเพศทำให้มนุษย์กลายเป็นวัตถุแห่งการตอบสนองทางเพศ ซึ่ง Kant ถือว่าเป็นการใช้มนุษย์คนอื่นเป็นเครื่องมือเพื่อผลประโยชน์แห่งความพึงพอใจทางเพศ แสดงถึงความต้องการใช้ร่างกายของผู้อื่นเป็นวิถีทางไปสู่ความสุขของเรา ดังนั้น ความเป็นมนุษย์จึงถูกเปลี่ยนไปสู่ระดับของความเป็นสัตว์ (Soble, 2006) ทั้งนี้ Kant ปฏิเสธการใช้มนุษย์คนอื่นเป็นเพียงหนทางไปสู่ความสุขของตัวเอง เพราะถือว่าแต่ละคนเป็นจุดหมายสมบูรณ์ (ends) ในตัวเอง (ปิยฤดี ไชยพร และ ไชยันต์ ไชยพร, 2541, น. 74) อย่างไรก็ตาม Kant ได้แบ่งแยกการใช้พลังทางร่างกายและทางจิตใจสำหรับเพศวิถีออกเป็น 2 รูปแบบ คือ

การใช้ที่เป็นไปตามธรรมชาติ และการใช้ที่ขัดกับกฏธรรมชาติ การใช้ที่ขัดกับกฏธรรมชาติ คือ เพศวิถีในกลุ่มเพศเดียวกันหรือเพศวิถีกับสัตว์ และเพศวิถีที่ใช้ความรุนแรง รวมถึงการสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเอง เพศวิถีที่เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวถือว่าขัดต่อก ฏธรรมชาติ เท่ากับว่ามนุษย์โยนทิ้งความเป็นมนุษย์ไปเพื่อผลประโยชน์แห่งความพึงพอใจที่เป็นสัญชาตญาณของสัตว์ และเป็นการลดระดับของความเป็นตัวตนของเขาเองไปยังระดับที่ต่ำกว่าสัตว์ ส่วนการใช้ที่เป็นไปตามธรรมชาตินั้น Kant เห็นว่าต้องวางอยู่บนข้อตกลงร่วมกัน คือ การสมรสและการให้กำเนิดบุตรเพื่อสืบเผ่าพันธุ์ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของธรรมชาติ แม้ว่า Kant จะมองว่าเพศวิถีเป็นเรื่องเลวร้าย แต่ก็ยินยอมให้เป็นไปได้ภายใต้เงื่อนไขของการสมรสและการให้กำเนิดเท่านั้น ซึ่งแนวความคิดนี้เป็นไปในการทำงานเดียวกันกับทางคริสตศาสนา (Hoshii, 1987, p. 26-27)

ในทางคริสต์ศาสนาเพศวิถีในฐานะความต้องการทางเพศ ซึ่งไม่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการให้กำเนิดบุตรนั้น ถือว่าเป็นสิ่งชั่วร้าย เพราะเป็นการกระทำทางเพศที่ผิดไปจากวัตถุประสงค์ของพระเจ้า เหตุผลปรากฏในบทปฐมกาลของคัมภีร์ไบเบิล ซึ่งเป็นจุดประสงค์หลักของพระเจ้าที่ให้กำเนิดมนุษย์เป็นชายและหญิงขึ้นมาบนโลก “จงเกิดลูกหลานมากมาย เพื่อเชื้อสายของเจ้าจะกระจายไปอยู่ในโลก และปกครองทุกอย่าง เราจะให้เจ้ามีอำนาจเหนือปลา นก สัตว์เลื้อยคลาน และสัตว์ป่าทั้งปวง” (อ้างถึงใน ปียูดี ไชยพร และไชยันต์ ไชยพร, 2541, น. 64) ข้อความนี้แสดงให้เห็นว่าพระเจ้าให้มนุษย์มีเพศสัมพันธ์เพื่อจุดประสงค์ในการให้กำเนิดลูกหลาน ดังนั้น ความสัมพันธ์ทางเพศด้วยวัตถุประสงค์อื่นอันเกิดจากกามตัณหา เพศสัมพันธ์เพื่อเพศสัมพันธ์ หรือเพื่อความสุขจากการมีเพศสัมพันธ์เท่านั้น ย่อมเป็นความสัมพันธ์ทางเพศที่ผิดไปจากพระประสงค์ของพระเจ้า ถือว่าเป็นการละเมิดพระประสงค์ของพระองค์ และนั่นย่อมเป็นสิ่งผิดและเป็นสิ่งชั่วร้าย ฉะนั้น ความสัมพันธ์ทางเพศโดยมุ่งหวังการให้กำเนิดบุตรเท่านั้นที่ถือว่าเป็นสิ่งที่ดี ขณะที่การมีเพศสัมพันธ์โดยมุ่งหวังความสุขจากการมีเพศสัมพันธ์จึงเป็นสิ่งชั่วร้าย (ปียูดี ไชยพร และไชยันต์ ไชยพร, 2541, น. 67-68)

ยิ่งไปกว่านั้น ความคิดของ St. Aquinas ได้เน้นประเด็นเรื่องก ฏธรรมชาติภายใต้พระประสงค์ของพระเจ้าให้ชัดเจนขึ้น ธรรมชาติแห่งเพศวิถีที่ถูกสร้างสรรค์โดยพระเจ้า คือ ความสัมพันธ์ทางเพศในแบบรักต่างเพศ เพื่อวัตถุประสงค์ในการคงเผ่าพันธุ์มนุษย์ ในทัศนะของ St. Aquinas พระเจ้าได้สร้างสรรค์ร่างกายมนุษย์ขึ้นมาโดยมีหน้าที่เฉพาะของอวัยวะแต่ละส่วน ฉะนั้น การกระทำที่ผิดไปจากหน้าที่ที่พระเจ้าทรงกำหนดมา ทั้งเพศสัมพันธ์แบบรักเพศเดียวกันหรือกับสัตว์ และการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง จึงเป็นการกระทำที่ผิดธรรมชาติ ซ้ำยังเป็นการฝ่าฝืนวัตถุประสงค์ของพระเจ้าซึ่งถือเป็นบาปอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้น คำสั่งอันศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า คือ หลักของกฏธรรมชาตินั้นเอง (Soble, 2006) ด้วยเหตุนี้ St. Aquinas จึงเชื่อว่าความสัมพันธ์ทางเพศ

ทั้งหลายล้วนเป็นบาป ดังนั้น เด็กจึงเกิดจากบาปของพ่อแม่ เขาได้ประณามเพศสัมพันธ์ระหว่างหญิงชายที่มีจุดประสงค์เพื่อความพึงพอใจ และพิจารณาเฉพาะเพศสัมพันธ์ในบริบทของการสมรส ซึ่งเป็นไปเพียงเพื่อการให้กำเนิดบุตรเท่านั้น (King, 2009, p. 11)

ความคิดของ St. Paul (5 ก่อนค.ศ.-ค.ศ. 67) ก็เช่นเดียวกัน เขาเห็นว่าเพศเป็นบาปที่มีมาแต่กำเนิด แต่อาจจะสามารถไถ่บาปได้จากการแต่งงาน เพื่อวัตถุประสงค์ของการให้กำเนิด ไม่ใช่สำหรับความรื่นรมย์สนุกสนานที่มากเกินไป โดยความคิดนี้มีรากฐานมาจากความคิดที่ว่าอวัยวะสืบพันธุ์ที่มีมาแต่กำเนิดนี้ เป็นส่วนที่อยู่ในตำแหน่งที่ต่ำของร่างกายซึ่งจะต้องมีศักดิ์น้อยกว่าจิต (รูบิน, 2551) และร่างกายยังเป็นดั่งปีศาจที่ยากจะควบคุม (King, 2009, p. 11) ในหมู่ชาวคริสเตียนส่วนใหญ่ต่างเชื่อตามทัศนะเหล่านี้ จึงทำให้วัฒนธรรมของชาวคริสเตียนปฏิบัติกับเรื่องเพศอย่างระแวดระวัง ติความและตัดสินเกือบทุกการกระทำทางเพศในลักษณะของการแสดงออกที่เลวร้าย เรื่องเพศมักถูกตีความว่าเป็นความผิดบาป เป็นตัวบ่อนทำลายและยังเป็นอันตรายอีกด้วย (รูบิน, 2551) ด้วยเหตุนี้ สำหรับทัศนะแบบทุนนิยมความพึงพอใจทางเพศหากจะมีคุณค่าก็เพียงในฐานะสิ่งที่นำไปสู่การบรรลุถึงสิ่งอื่น (instrumental value) เป็นสิ่งที่ดึงดูดมนุษย์ไปสู่การกระทำซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ และทัศนะเช่นนี้ก็เป็นที่นิยมในหมู่นักคิดแบบคริสเตียน

ในเมื่อเพศวิถีเป็นพลังทางธรรมชาติเชิงลบ ซึ่งถูกมองว่าเป็นต้นตอของความวุ่นวายภายในสังคม บ่อยครั้งที่เหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นและกลายเป็นปัญหากระทบบุคคลอื่น เช่น การข่มขืน การใช้ความรุนแรงทางเพศต่อผู้อื่น ได้แสดงให้เห็นถึงความต้องการตอบสนองอารมณ์เพศที่ไม่สามารถควบคุมได้ ทำให้มนุษย์ตกเป็นทาสของอารมณ์ที่มีต้นตอจากแรงขับทางเพศของตนเอง (Hoshii, 1987, p. 33) ทัศนคติแบบทุนนิยมจึงมองว่าเพศวิถีเป็นเรื่องที่ต้องถูกควบคุมโดยผ่านกระบวนการทางสังคม ผ่านการควบคุมทางศีลธรรม การศึกษาเรื่องเพศ และการบัญญัติกฎหมาย (Mottier, 2008, p. 32) ทั้งนี้ การควบคุมและปิดกั้นเรื่องเพศดังกล่าวคือสิ่งจำเป็นเพื่อที่จะเป็นหลักประกันให้แก่ความมีอารยธรรมของมนุษย์ ซึ่งมีเพียงอำนาจและความแข็งแกร่งเท่านั้นที่จะปลดปล่อยมนุษย์ออกจากความต่ำช้าของชาติอันชั่วร้ายของมนุษย์ (Weeks, 1985, p. 98)

2.3.3.2 ทัศนคติแบบทุนนิยมทางเพศ เพศวิถีสำหรับกลุ่มนักคิดแบบทุนนิยมทางเพศมีทิศทางตรงกันข้ามกับทัศนคติแบบทุนนิยมทางเพศ กล่าวคือ กลุ่มนี้มองว่าเพศวิถีเป็นพลังธรรมชาติในเชิงบวก แรงขับทางเพศไม่มีผลอันเลวร้ายต่อมนุษย์ เพศวิถีเป็นอีกมิติหนึ่งของมนุษย์ซึ่งโดยทั่วไปนั้นไม่มีอันตราย ความสัมพันธ์ทางเพศไม่สามารถทำลายความเป็นมนุษย์ ในทางกลับกันสิ่งที่เป็นความพึงพอใจและความสุขกลับช่วยเติมเต็มความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ขึ้น นักคิดกลุ่มนี้แย้งทัศนคติแบบ

ทฤษฎีที่เห็นว่าเพศวิถีเป็นเพียงการแสดงออกของสัญชาตญาณที่มีลักษณะเช่นเดียวกับสัตว์ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อการสืบพันธุ์ Thomas Nagel นักปรัชญาชาวอเมริกันเห็นว่าเราควรจะเน้นความสำคัญของวิถีทางเพศของมนุษย์ที่แตกต่างจากสัตว์ เพราะมนุษย์ไม่ได้มีเพียงแค่สัญชาตญาณทางเพศที่มาจากแรงขับทางกาย แต่ยังรวมถึงปรากฏการณ์ทางจิตอีกด้วย (Soble, 2006)

Irving Singer คือ นักปรัชญาร่วมสมัยผู้ซึ่งแสดงให้เห็นถึงรูปแบบของเรื่องเพศในเชิงสุนิยม โดยเห็นว่าแม้ความต้องการในเรื่องเพศจะคล้ายคลึงกับความอยากอาหารสำหรับใครบางคน แต่สิ่งนี้แตกต่างจากความหิวหรือความกระหายในภาวะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพศวิถีเป็นสิ่งที่ทำให้เราเป็นสุขในจิตใจ เพศวิถีทำให้เราสามารถที่จะดูแลผู้อื่นดังเช่นที่เขาหรือเธอเป็นอยู่ แม้ว่าภาวะนี้จะทำให้มนุษย์กลายเป็นดั่งวัตถุทางเพศและอาจถูกโยนทิ้งเมื่อหมดประโยชน์ แต่นี่ไม่ใช่คำจำกัดความของความปรารถนาทางเพศ อีกทั้ง ไม่มีอะไรในธรรมชาติของเพศวิถีที่จะลดทอนมนุษย์ให้กลายเป็นวัตถุ ในทางกลับกันเพศวิถีอาจจะถูกมองโดยบุคคลผู้ซึ่งตอบสนองบุคคลอื่นผ่านทางร่างกายว่ามันคือพลังแห่งสัญชาตญาณ (Soble, 2006)

นอกจากนี้ ทศนะแบบสุนิยมทางเพศเห็นว่าความพึงพอใจทางเพศเป็นสิ่งที่มีความหมายในตัวเอง (intrinsic value) ซึ่งถูกกระตุ้นและทะนุถนอมด้วยความรัก ไม่ใช่สิ่งที่มีคุณค่าในฐานะเครื่องมือที่นำไปสู่สิ่งอื่น (instrumental value) เพราะฉะนั้น เพศวิถีจึงไม่ต้องการการพิจารณาที่ซับซ้อน และความสัมพันธ์ทางเพศไม่จำเป็นต้องถูกจำกัดเฉพาะในขอบเขตของการแต่งงานหรือเพื่อการให้กำเนิดบุตร (ฮ้างแล้ว, 2006) เพราะเพศวิถีมีจุดหมายในตัวมันเองและคนสองคนที่รักกันก็มีสิทธิที่จะรวมเป็นหนึ่งเดียวกันทางเพศโดยสมบูรณ์ การให้กำเนิดบุตรเป็นเรื่องที่สามารถละทิ้งได้หากไม่ต้องการ (Hoshii, 1987, p. 27) เพศวิถีเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงมนุษย์ให้มาสัมพันธ์กันอย่างเป็นธรรมชาติ สร้างความสุขทั้งทางกายและใจ ทั้งยังทำให้เกิดความรู้สึกที่เป็นแก่นสารมากขึ้น แม้ตามความคิดของ Aquinas พระประสงค์ของพระเจ้าจะสร้างมนุษย์เป็นชายและหญิงเพื่อให้กำเนิดลูกหลาน และเพื่อจุดประสงค์นี้เองร่างกายของหญิงและชายจึงถูกสร้างมาให้แตกต่างกัน ซึ่งพระเจ้าได้สร้างสรรค์ร่างกายมนุษย์ให้แบกรับหน้าที่เฉพาะในแต่ละส่วน อย่างไรก็ตาม Christine Gudorf ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศาสนา ศาสตร์ ได้โต้แย้งว่าหากพระเจ้าสร้างอวัยวะของมนุษย์ให้มีหน้าที่เฉพาะแล้ว Clitoris อวัยวะที่ไวต่อความรู้สึกทางเพศของผู้หญิงเป็นอวัยวะที่มีวัตถุประสงค์เพียงอย่างเดียวคือ ก่อให้เกิดความพึงพอใจทางเพศซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องกับการให้กำเนิดบุตร เพราะฉะนั้น ความพึงพอใจทางเพศย่อมไม่ได้ฝ่าฝืนการกำหนดจากพระเจ้า แต่เป็นเรื่องของธรรมชาติจึงไม่ถือเป็นสิ่งที่ผิดและชั่วร้าย การดำรงชีวิตให้มีคุณค่าสามารถรวมถึงความสัมพันธ์ทางเพศที่หลากหลายและมีขอบเขตไม่จำกัดได้ (Soble, 2006)

นอกจากนี้ แนวคิดที่เห็นว่าเพศวิถีคือธรรมชาติด้านหนึ่งของมนุษย์ได้สนับสนุนทัศนะแบบสุนิยม แรงขับทางเพศถูกนิยามว่าเป็นสัญชาตญาณที่เป็นธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งเป็นเหตุผลหนึ่งสำหรับสิทธิที่มนุษย์จะสร้างความพึงพอใจต่อสัญชาตญาณทางเพศของตนเอง (Hoshii, 1987, p. 28) ความพึงพอใจทางเพศจึงเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานของปัจเจกชน ซึ่งความพึงพอใจจากความต้องการทางเพศนั้น โดยตัวมันเองไม่ผิดศีลธรรม แต่จะผิดก็ต่อเมื่อมีจุดประสงค์ที่เลวร้าย และมีสถานการณ์ที่ละเมิดสิทธิผู้อื่น (Hoshii, 1987, p. 33) โดยเฉพาะสำหรับนักปรัชญาเสรีนิยมจะเน้นความสำคัญของการกระทำที่เป็นอิสระ ความพึงพอใจทางเพศที่มาจากการกำหนดด้วยตัวเองจึงไม่ใช่สิ่งชั่วร้าย ถึงแม้การกระทำดังกล่าวจะถูกมองจากทัศนะสุนิยมว่าเป็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามธรรมชาติก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการสัมพันธ์ทางเพศระหว่างเพศเดียวกัน หรือการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง แต่การกระทำทางเพศที่ใช้อำนาจบังคับ ควบคุมบงการผู้อื่นต่างหากที่ถือเป็นสิ่งชั่วร้ายสำหรับแนวคิดเสรีนิยม (Soble, 2006)

ทั้งนี้ ทัศนะแบบสุนิยมเห็นว่าแรงขับทางเพศโดยธรรมชาติแล้วไม่ใช่สิ่งเลวร้าย แต่การควบคุมโดยสังคมต่างหากที่ทำให้เรื่องเพศกลายเป็นเรื่องที่ทำให้ผลในทางลบ นักปรัชญาชาวอังกฤษ Bertrand Russell (ค.ศ. 1872-1970) นักคิดอีกท่านที่เห็นว่าเพศวิถีเป็นสิ่งที่ดีและเป็นเรื่องที่เป็นธรรมชาติโดยสมบูรณ์ ทั้งนี้ Russell ได้ให้ความสำคัญกับการให้ความรู้ในเรื่องเพศแก่เยาวชนซึ่งเขาได้เสนอว่าอุดมคติที่จะต้องมุ่งหวังไปตลอด คือ การสั่งสอนที่ควรจะทำให้เรื่องเพศดูเหมือนว่าเป็นธรรมชาติเช่นเดียวกับเรื่องอื่นๆ เราควรจะทำให้เด็กรู้สึกเป็นธรรมชาติเกี่ยวกับเรื่องเพศ ทำให้เด็กมองเรื่องนี้เหมือนกับที่มองเรื่องอื่นๆ และเป็นสิ่งสำคัญที่จะป้องกันไม่ให้เด็กได้รับความคิดว่าเรื่องเพศเป็นสิ่งที่เลวร้ายในตัวมันเองและเป็นเรื่องที่ต้องคอยหลบซ่อน เพราะเรื่องเพศเป็นเรื่องที่น่าสนใจและเป็นธรรมชาติสำหรับมนุษย์ที่จะคิดและพูดถึงเรื่องนี้ โดยแท้จริงแล้ว ภูเขาค้างคาวตามจารีตที่คนส่วนใหญ่ยอมรับ ไม่ว่าจะด้วยความบริสุทธิ์ใจ หรือด้วยเพราะเป็นสิ่งที่น่าเคารพเกรงขามก็ตาม ทำให้ความอยากตามธรรมชาติเล็กๆ ในหมู่เยาวชนได้รับการตอบโต้จากผู้มีอำนาจราวกับว่าเป็นสิ่งชั่วร้าย คนกลุ่มนี้มักจะคิดว่าพลังอำนาจของกามารมณ์ย่อมชักนำชายหญิงไปสู่พฤติกรรมที่ตรงกันข้ามกับก ภูเขาค้างคาวที่พวกเขาอาจยึดถืออยู่อย่างแน่นอน ด้วยเหตุนี้ คนกลุ่มนี้จึงตัดสินคำถามทางเพศด้วยอคติตามจารีตประเพณีมากกว่าการใช้หลักจิตวิทยาอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ ส่วนผลที่ทำให้เยาวชนยิ่งอยากรู้อยากเห็นในเรื่องนี้มากกว่าที่จะเป็นไปโดยธรรมชาติ รวมถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์นั้นกลับไม่ตระหนักถึง บนฐานความคิดดังกล่าวเพศวิถีถือเป็นเรื่องสกปรก เป็นเรื่องที่ไม่รู้จะเป็นการดี โดยมีการใช้สื่อโซเชียลเกี่ยวกับอวัยวะเพศของตนว่าเป็นสิ่งลึกลับ รวมทั้งนโยบายไม่ปริปากเกี่ยวกับวิธีที่เด็กๆ ถือกำเนิดมาในโลกนี้

และการบอกเล่าถึงคำพูดต่างๆเกี่ยวกับผลร้ายของเรื่องเพศ จิตใจของเด็กๆจึงถูกขัดเยียดไปด้วยข้อห้ามและความกลัวที่ไร้เหตุผลต่างๆ ซึ่งระบบการสอนดังกล่าวส่งผลเสียต่อเด็กทั้งในเรื่องการปลูกฝังความกลัวอย่างไร้เหตุผลในจิตใจ การทำให้เด็กเป็นคนหน้าไหว้หลังหลอก การทำให้เกิดความคิดและความรู้สึกที่เรื่องเพศเป็นเรื่องลามกต้องคอยปิดบัง และการทำให้ความอยากรู้อยากเห็นทางวิทยาศาสตร์ดูเหมือนว่าจะเป็นบาป จนทำให้ความอยากรู้อยากเห็นนั้นเหี่ยวเฉาหรือไม่ก็กลายเป็นเรื่องผิดปกติกว้างๆไปซึ่งเท่ากับเป็นการไม่เอื้อต่อการพัฒนาทางสติปัญญา (รัสเซลล์, 2533, น. 115-129) อย่างไรก็ตาม แม้ว่า Russell จะเห็นว่าโดยธรรมชาติแล้วเพศวิถี คือ สิ่งที่ดีแต่การควบคุมทางสังคมต่างหากที่ทำให้เรื่องเพศกลายเป็นสิ่งเลวร้าย แต่เขาก็เห็นว่าเพศ คือ เรื่องสำคัญที่จะต้องควบคุมอย่างเหมาะสม โดยเห็นว่ากิจกรรมทางเพศในเบื้องต้นควรจะถูกกำหนดด้วยความรัก เพราะแม้ว่าเพศจะเป็นความจำเป็นทางธรรมชาติเช่นเดียวกับอาหารและเครื่องดื่มนั้น แต่เพศมีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์มากกว่า ความหิว ความสัมพันธ์ทางเพศจึงควรจะมาจากรมณ์ความรู้สึกของความรัก ความเมตตา เนื่องจากสิ่งนี้คือที่มาของความสุขใจที่ชีวิตได้มีให้ และมีคุณค่าที่ไม่สามารถประเมินค่าได้ อีกทั้งความรักนั้นไม่ควรถูกจำกัดเฉพาะในการแต่งงาน เพราะความรักจะยังคงอยู่ตราบเท่าที่เป็นไปโดยธรรมชาติและอิสระ ซึ่งความรักมีแนวโน้มที่จะถูกทำลาย หากมีความคิดว่ามันคือหน้าที่อย่างหนึ่ง (Hauerwas, 1978)

การแบ่งแยกความแตกต่างทางทัศนะแบบทุนนิยมทางเพศและสุนิยมทางเพศ อาจกล่าวได้ว่าทัศนะแบบทุนนิยมเห็นว่าเพศวิถีเป็นเรื่องเลวร้ายที่จะต้องถูกควบคุมและปิดกั้นโดยบรรทัดฐานทางสังคมอย่างเข้มงวด ขณะที่ทัศนะแบบสุนิยมเห็นว่าเพศวิถีไม่ได้นำไปสู่หรือเป็น เรื่องต่ำช้า ฉะนั้นจะดีกว่าหากปล่อยให้ไปไปตามธรรมชาติอย่างเสรี

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าแนวคิดหลักในเรื่องเพศมักเกี่ยวเนื่องกับเรื่องเพศสรีระ เพศภาวะและเพศวิถี ซึ่งผู้ศึกษาในด้านนี้มีทั้งในส่วนที่เห็นว่าแนวคิดเหล่านี้มีความหมายที่สัมพันธ์กัน ในฐานะที่มีส่วนในการกำหนดความหมายซึ่งกันและกัน และในส่วนที่เห็นว่าแนวคิดเหล่านี้มีความหมายที่แยกส่วนกัน ทั้งนี้ เพศสรีระ คือ ความหมายเพศทางชีวภาพ ซึ่งการจะระบุว่าผู้ใดคือเพศชายหรือเพศหญิงนั้นก็ขึ้นอยู่กับเพศทางกายที่มีมาแต่กำเนิด ส่วนเพศภาวะ ก็คือ ภาวะความเป็นชายและความเป็นหญิงที่มนุษย์เป็นผู้กำหนด โดยจะเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งแนวคิดเรื่องเพศสรีระและเพศภาวะนั้นสัมพันธ์กับเพศวิถี ในฐานะที่เป็นแรงขับเคลื่อนตามธรรมชาติและเป็นปัจจัยในการกำหนดวิถีปฏิบัติทางเพศ และแม้ว่าเพศวิถีเป็นพื้นฐานทางธรรมชาติของมนุษย์ทั้งยังเกี่ยวเนื่องกับเรื่องทางสังคมวัฒนธรรม แต่เพศวิถีกลับกลายเป็นเรื่องที่ถูกปฏิเสธที่จะกล่าวถึง หรือหากจะมีการกล่าวถึงนั้นกระแสดังกล่าวส่วนใหญ่ก็มักวางอยู่บนฐานคิด

แบบทฤษฎีซึ่งเป็นทัศนะที่มองเพศวินในแง่ร้าย อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางกระแสความคิดดังกล่าว
ฮินดูตันตระกลับเป็นแนวคิดหนึ่งที่มองเพศวินในมุมมองที่ต่างออกไป ซึ่งในบทต่อไปผู้ศึกษาจะ
กล่าวถึงความเป็นมาของฮินดูตันตระ รวมถึงแนวคิดและหลักการพื้นฐานของฮินดูตันตระ ทั้งนี้ เพื่อ
เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์เรื่องเพศวินต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved